



## รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

### โครงการ “บูรณาการนวัตกรรมการวิจัยส้อมโอเพื่อสังคมและเศรษฐกิจ ของจังหวัดนครปฐม”

#### โดย

- |                               |             |                   |
|-------------------------------|-------------|-------------------|
| 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเดช    | นิลพันธุ์   | หัวหน้าโครงการ    |
| 2. รองศาสตราจารย์ชลิรัตน์     | พยอมแย้ม    | ที่ปรึกษา         |
| 3. รองศาสตราจารย์โสรัจ        | กายบริบูรณ์ | รองหัวหน้าโครงการ |
| 4. รองศาสตราจารย์ ดร.พงษ์นารถ | นาถวรรณันต์ | รองหัวหน้าโครงการ |
| 5. อาจารย์ ดร.พัชรศักดิ์      | อาลัย       | รองหัวหน้าโครงการ |

กันยายน ปี 2558

## กิตติกรรมประกาศ

โครงการ “บูรณาการนวัตกรรมการวิจัยสัโมเพื่อสังคมและเศรษฐกิจของจังหวัดนครปฐม” สำเร็จลุล่วงได้ด้วย ทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) บริหารจัดการโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ขอกราบขอบพระคุณ หอการค้าจังหวัดนครปฐม สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม สำนักงานเกษตรอำเภอนครชัยศรี สำนักงานเกษตรอำเภอสสามพราน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลบางเตย ทรงคนอง ดอนแฝก บางพระ ห้วยพลู ท่าตลาด ไทยवास และเทศบาลตำบลไร่จีน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฯ นครปฐม เขต 2 โรงเรียน และเกษตรกรชาวสวนสัโมทุกท่าน ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ และชี้แนะในการดำเนินงานวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี คณะผู้ดำเนินงานวิจัย จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

สัญญาเลขที่ RDG58A0005

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ชื่อโครงการ “บูรณาการนวัตกรรมการวิจัยส้มโอเพื่อสังคมและเศรษฐกิจ  
ของจังหวัดนครปฐม”

โดย

- |                              |             |                   |
|------------------------------|-------------|-------------------|
| 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเดช   | นิลพันธุ์   | หัวหน้าโครงการ    |
| 2. รองศาสตราจารย์ชลิรัตน์    | พยอมแย้ม    | ที่ปรึกษา         |
| 3. รองศาสตราจารย์โสรัจ       | กายบริบูรณ์ | รองหัวหน้าโครงการ |
| 4. รองศาสตราจารย์ ดร.พงษ์นาค | นาถวารินทร์ | รองหัวหน้าโครงการ |
| 5. อาจารย์ ดร.พัชรศักดิ์     | อาลัย       | รองหัวหน้าโครงการ |

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย วช. – สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

## บทสรุปผู้บริหาร

โครงการ “บูรณาการนวัตกรรมการวิจัยส้มโอเพื่อพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของจังหวัดนครปฐม” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและสนับสนุนการวิจัย และสร้างนวัตกรรมการวิจัยเกี่ยวกับส้มโอ เพื่อเกษตรกรชาวสวนส้มโอให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น 2) พัฒนาระบบและกลไกจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ในการบริหารจัดการงานวิจัยทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ รวมทั้งเชื่อมโยงงานวิจัยให้เกิดประโยชน์กับการเรียนการสอนและบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับส้มโอในเขตพื้นที่อำเภอสามพราน และอำเภอนครชัยศรีได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย ทรงคนอง ดอนแฝก บางพระ ห้วยพลู ท่าตลาด ไทยาวาส และเทศบาลตำบลไร่เชิง

สรุปผลการดำเนินงาน ในด้านการพัฒนาเชิงพื้นที่ จากการดำเนินงานวิจัยที่ผ่านมาของมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่การกำหนดโจทย์วิจัยจะกำหนดจากความถนัด หรือความเชี่ยวชาญของนักวิจัย ทำให้ผลงานวิจัยยังไม่ตอบโจทย์ของผู้ใช้ผลการวิจัย แต่ในการดำเนินโครงการวิจัยนี้ได้มีการจัดโครงการ work shop ขึ้น เพื่อให้เกษตรกรชาวสวนส้มโอเสนอปัญหาที่เกษตรกรประสบอยู่ และนักวิจัยสามารถดำเนินงานวิจัยที่สามารถแก้ปัญหของเกษตรกรชาวสวนส้มโอได้ตรงกับความต้องการของเกษตรกร ผลการดำเนินการจัดโครงการ work shop ทำให้ได้โจทย์การวิจัยในเรื่องของ คุณภาพดิน การเกิดโรคของพืช สายพันธุ์ ต้นทุนการผลิต สุขภาพของเกษตรกร และการพัฒนานักวิจัยของมหาวิทยาลัย ส่วนในด้านการบริหารจัดการงานวิจัย ตามที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้สนับสนุนทุนในการวิจัย โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยแบบเดิมที่มีความล่าช้าให้มีความสะดวกและรวดเร็ว โดยที่สามารถตรวจสอบติดตาม การบริหารจัดการตามระบบใหม่แบบ สกว. ได้ นอกจากนั้นการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการงานวิจัยให้เป็นไปตามสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย มหาวิทยาลัยได้มีการดำเนินการทำประกาศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการเบิกจ่ายของโครงการ “บูรณาการนวัตกรรมการวิจัยส้มโอเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดนครปฐม ให้เป็นไปตามการบริหารการเงิน และพัสดุของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และปรับระบบการจัดซื้อจัดจ้างทุนวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ให้เป็นไปตามสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ และขั้นตอนการเบิกจ่ายมีความรวดเร็วมากกว่าระบบเดิมของมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงภาระงานของอาจารย์ให้มีความเหมาะสม และสามารถทำงานวิชาการได้เต็มที่ และมหาวิทยาลัยควรสนับสนุนเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนให้เพียงพอ เพื่อสนับสนุนภารกิจทางวิชาการของอาจารย์ และทางมหาวิทยาลัยต้องการให้ทางสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยมาเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาโจทย์วิจัย

## Executive Summary

The research project of Integrated Research Innovation on Pomelo for Social and Economic Development of Nakhon Pathom aims 1) to develop and support the researches on pomelo for developing the quality of life of pomelo farmers through the cooperation of communities and the others parties. 2) to better develop system and mechanism of NPRU research management through up-, middle -, and downstream of research management including networking with teaching and academic service. The research area is in the area of Sompran- and Nakhonchaisri district. These two districts are composed of Bangtey-, Thogkanong-, Don fag-, Bang Phra-, Suai Piu-, Tha talad-, Thai Yawas- and Raiking local municipality.

In the past, the area based community research has been based on the research expertise of researchers. Consequently, the research outcome may not answer for the research users. But this project changes the way from the past by specifying the research based on farmer's needs. The workshops among Farmers, Officers, and researchers have been induced to formulate research projects, namely soil quality, diagnosis of crinkled leaves disease, disease of plants species, low cost reduction, health problems, and researcher building capacity of NPRU. In the other hand, research management has been changed to with the means of TRF research. By this, the university has launched an announcement that all involved rules, laws and procedures must conform to TRF research management means.

In summary, the improvement of NPRU research management should relax the other working loads of researchers in order to let researchers have more time to work on the research project. Finally NPRU would like to let TRF continuously act as the mentors of NPRU to improve the research- project and management in the next year.



## Abstract

<b>Project ID</b>	RDG58A0005
<b>Project title</b>	Integrated Research Innovation on Pomelo for Social and Economic Development of Nakhon Pathom.
<b>Researcher</b>	Asst.Prof.Somdej Ninlapan
<b>Duration</b>	October 2014 – September 2015

The research project of Integrated Research Innovation on Pomelo for Social and Economic Development of Nakhon Pathom aims 1) to develop and support the researches on pomelo for developing the quality of life of pomelo farmers through the cooperation of communities and the others parties. 2) to better develop system and mechanism of NPRU research management through up-, middle -, and downstream of research management including networking with teaching and academic service. The research area is in the area of Sompran- and Nakhonchaisri district. These two districts are composed of Bangtey-, Thogkanong-, Don fag-, Bang Phra-, Suai Piu-, Tha talad-, Thai Yawas- and Raiking local municipality. The workshops among Farmers, Officers, and researchers have been induced to formulate research projects, namely soil quality, diagnosis of crinkled leaves disease, disease of plants species, low cost reduction, health problems, and researcher building capacity of NPRU. In the other hand, research management has been changed to with the means of TRF research. By this, the university has launched an announcement that all involved rules, laws and procedures must conform to TRF research management means. In summary, the improvement of NPRU research management should relax the other working loads of researchers in order to let researchers have more time to work on the research project. Finally NPRU would like to let TRF continuously act as the mentors of NPRU to improve the research- project and management in the next year.

**Keywords** Pomelo Research Innovation Nakhon Pathom

## สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมา หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์ของโครงการ	5
3. กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน	5
3.1 แนวคิดด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัย	5
3.2 แนวคิดด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย	7
3.3 แนวคิดด้านการวิจัยเชิงพื้นที่	9
4. แผนการดำเนินงาน โครงการ “บูรณาการนวัตกรรมการวิจัยสัโมเพื่อสังคมและเศรษฐกิจของจังหวัดนครปฐม” มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	12
4.1 การดำเนินงานที่ผ่านมาของ โครงการ “บูรณาการนวัตกรรมการวิจัยสัโมเพื่อสังคมและเศรษฐกิจของจังหวัดนครปฐม” มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	12
4.2 ผลการดำเนินงานด้านองค์ความรู้พื้นฐาน	13
4.3 ผลการดำเนินงานด้านนวัตกรรม	13
4.4 ผลการดำเนินงานด้านการเรียนการสอน	14
4.5 ผลการดำเนินการด้านการบริการวิชาการ	15
4.6 ระยะเวลาการดำเนินงาน และแผนการบริหารจัดการโครงการ	18
บทที่ 2 การดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย	19
บทที่ 3 การดำเนินงานด้านการพัฒนางานวิจัยเชิงประเด็น	23
บทที่ 4 ข้อวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย	30
ภาคผนวก ก	
ภาคผนวก ข	
ภาคผนวก ค	



## สารบัญภาพ

เรื่อง	หน้า
ภาพที่ 1 ระบบการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมในปัจจุบัน	4
ภาพที่ 2 ระบบและกลไกการจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยที่ต่อเชื่อมกับภาพที่ 1 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขับเคลื่อน การเชื่อมโยงงานวิจัยให้เกิดประโยชน์ต่อการบูรณาการในการเรียนการสอน และการบริการวิชาการ	6
ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย	8
ภาพที่ 4 พื้นที่ปลูกส้มโอของจังหวัดนครปฐม	9
ภาพที่ 5 แผนภูมิเป้าหมาย โครงการ “บูรณาการนวัตกรรมการวิจัยส้มโอ เพื่อพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของจังหวัดนครปฐม”	16
ภาพที่ 6 เปรียบเทียบระบบบริหารจัดการงานวิจัยแบบเดิม และแบบใหม่	20

## สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 1 งานวิจัยแบบการหาค่าความรู้พื้นฐานไปสู่การดำเนินงานวิจัยแบบนวัตกรรมของแต่ละศูนย์วิจัยฯ	14
ตารางที่ 2 โครงการวิจัยย่อย	17
ตารางที่ 3 ระยะเวลาการดำเนินงาน และแผนการบริหารจัดการโครงการ	18
ตารางที่ 4 แสดงผลการดำเนินงานระบบการบริหารจัดการในมหาวิทยาลัย เพื่อสนับสนุนงานวิจัยนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน	21
ตารางที่ 5 สรุปผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยตามแผนงานที่วางไว้	22
ตารางที่ 6 สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการวิจัย ด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยตามแผนงานที่วางไว้ในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ – มิถุนายน 2558	23
ตารางที่ 7 สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการวิจัย ด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยตามแผนงานที่วางไว้ในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ – กันยายน 2558	25
ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ปัจจัยเงื่อนไขของความสำเร็จหรือความไม่สำเร็จ	30
ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ผลสะท้อนของโครงการต่อความตื่นตัวของคณาจารย์ผู้บริหาร และเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์	31